

M Ø T E

(GSR)

i konsultasjonsorganet for EØS-saker

torsdag den 8. desember kl. 15

Møtet ble ledet av komiteens leder, Haakon Blankenborg.

Til stede var fra utenrikskomiteen: Haakon Blankenborg, Marit Arnstad, Kjell Magne Bondevik, John Dale, Kaci Kullmann Five, Kirsti Kalle Grøndahl, Ragna Berget Jørgensen, Anne Enger Lahnstein og Anders Talleraas.

Fra EFTA/EØS-delegasjonen: Einar Steensnæs, Per-Kristian Foss, Roger Gudmundseth og Reidar Johansen.

Av Regjeringens medlemmer var til stede: Handelsminister Grete Knudsen.

Følgende embetsmenn ble gitt adgang til møtet: Byråsjef Egil Andhøy, Utenriksdepartementet, Byråsjef Arild Braastad, Utenriksdepartementet og ekspedisjons-sjef Guttorm Vik, Utenriksdepartementet.

Videre var til stede komiteens sekretær, Eivind S. Homme.

Dagsorden

1. Konsultasjon om rettsakter som er til behandling i EØS-samarbeidet
2. Eventuelt

(GSR)

KOMITEENS LEIAR (A): Før vi går laus på dagsordenen vil eg seie litt om forma på dette møtet, som vel er det andre i denne rekkja. Vi har her følgd opp det som var ei forståing frå det første møtet, at vi fører inn eit system med referat frå møta. Dette fordi det er ei rådføring mellom Stortinget og Regjeringa på det området som vi har fått mandat på, og det er dermed naturleg å samanlikne det med dei rådføringane som ein t.d. har i den utvida utanrikskomiteen, og både praksis og regelverket omkring den utvida utanrikskomiteen er det naturleg å kikke på når det gjeld dei områda der mandatet for dette konsultasjonsorganet ikkje er heilt konkret.

Det er også slik at vi har lagt til grunn ei forståing av denne konsultasjonen som konsultasjon med Stortinget på dei rettsakter som er under arbeid i EØS-samarbeidet, dvs. at spørsmål som gjeld traktatendringar, traktatforhandlingar - i det heile forhandlingar både på EFTA- og EØS-sida - ikkje er ein naturleg del av mandatet for dette organet, men er ein del av mandatet som den utvida utanrikskomiteen har, i den grad det er nødvendig med konsultasjon med Stortinget utanom plenumsbehandling. Det betyr at det er rettsaktene som er emnet her, og at andre saker som det er naturleg å orientere om, eventuelt må kome som opplysningar knytta til dette, men at ein då ikkje kan rekne Stortinget som konsultert på område som knyter seg til forhandlingane om traktatane og avtalegrunnlaget utan at det har skjedd i den utvida utanrikskomiteen eller i plenum.

Det er lagt til grunn i mandatet for dette utvalet at ein skal freiste å få skriftleg saksførebuing. Eg vil understreke at det skal vere det normale. I den grad det ikkje er mogleg med skriftleg saksførebuing bør vi etter mi vurdering ha som utgangspunkt at ein må ha rom for og tid til ytterlegare rådføring etter at eit første førebels orienteringsmøte, rådføringsmøte, er halde, og at ein kan kome tilbake slik til ein seinare konsultasjon, dvs. at konsultasjonar utan skriftleg førebuing normalt skal reknast som førebels. Men eg ser at det kan vere nyttig å ha slike førebels konsultasjonar fordi ein då kan kome tidlegare inn i prosessen enn det det er mogleg å oppnå gjennom å vente på det skriftlege materialet. Eg vil leggje til grunn at vi kan utvise ein viss fleksibilitet akkurat på det området, men halde fast på at før dei endelege konklusjonane blir trekte, så skal ein eventuelt ha hatt moglegheit til, som i dag, både ei førebels orientering og rådføring, men også ha ei klar forståing av at her vil det vere behov for å

(GSR)

kome tilbake før dei enkelte partane forplikter seg endeleg. Poenget med denne typen rådføringar er at konklusjonane er politisk forpliktande for dei partane som uttaler seg i møtet.

Eg ville berre gi uttrykk for desse synspunkta før vi går over til dagsordenen.

ANNE ENGER LAHNSTEIN (SP): Hva sa du nå? At de tingene som blir sagt, er politisk forpliktende for dem som uttaler seg? Var det det du sa?

KOMITEENS LEIAR (A): Ja. Dette er ei rådføring. Derfor er det også viktig at vi har denne opninga for ei totrinsbehandling, slik at det skal vere mogleg for medlemene av komiteen å førebu seg på dei endelege konklusjonane.

Eg opnar opp for ein rask kommentarrunde om desse spørsmåla før vi går over på dei enkelte rettsaktene.

KACI KULLMANN FIVE (H): Jeg er glad for at vi har fått på plass spørsmålet om stenografiske referater. Jeg er også enig i den grensedragningen som gjøres, at dette er et forum for konsultasjoner om rettsakter under arbeid i EØS, og ikke øvrige spørsmål, at de altså henvises til den utvidede.

Når det gjelder spørsmålet om skriftlig saksforberedelse, har vi fra Høyres side lagt meget stor vekt på det. Jeg vil igjen understreke at det skal være det normale i denne komiteen, og jeg håper derfor - vi får se hva man kommer med - at vi i fremtiden kan oppleve at det blir det normale, men at lederen har anbefalt en vei ut i de situasjonene hvor det av ulike grunner ikke har latt seg gjøre, altså at det gis rom for to møter i en slik sammenheng.

MARIT ARNSTAD (SP): Det gjelder noe av det samme. Jeg er enig i det som er sagt når det gjelder at arbeidet i dette organet først og fremst dreier seg om rettsakter knyttet til EØS-komiteens arbeid, og at spørsmålet om traktatmessige ting, traktatendringer og den type saker i forbindelse med EØS naturlig er knyttet til den utvidede utenrikskomite.

(GSR)

Jeg er også opptatt av dette med skriftlig forberedelse. Det er klart at med en dagsorden som den vi har i dag, hvor det står at dette dreier seg om rettsakter innenfor EØS, uten at vi engang vet hvilke tema det dreier seg om, så er det vanskelig - for ikke å si umulig - over bordet å kunne gi noen som helst politisk forpliktende erklæringer. Hvis det blir formen for dette konsultasjonsorganet, så blir det ingen reell konsultasjon. Jeg tror det er helt nødvendig for konsultasjonsorganets arbeid, dersom det en uttaler, skal være politisk forpliktende, at det må en helt annen forberedelse til enn det som har vært tilfellet her i dag.

KJELL MAGNE BONDEVIK (KRF): Jeg kan slutte meg til det meste som her er sagt, inklusiv det siste. Jeg regner med at det som det vil bli redegjort for muntlig her i dag, vil ha en karakter som ikke avkrever oss konkrete, detaljerte standpunkter. Da måtte vi ha fått det skriftlig, slik som lederen har understreket, med mulighet for en helt annen forberedelse. Jeg vil også understreke at det bør være det normale.

Til lederens bemerkning om politisk forpliktende uttalelser i denne komiteen, så vil jeg si at jeg oppfatter i så måte møtene i denne komiteen på samme måte som møtene i den utvidede utenrikskomiteen, nemlig at der hvor vi har fått mulighet til å forberede oss, gir vi gjennom denne komiteen Regjeringen råd når det gjelder hvilket standpunkt Norge bør innta i EØS-komiteen. Mange av disse sakene som kommer i form av direktiver, vil få sin endelige behandling i plenum i Stortinget senere, og da vil selvsagt våre standpunkter der avhenge av hvilket utfall saken har fått i EØS-komiteen, i forhold til de råd vi gav i dette organet her. Jeg vil også ha presisert det, men på disse premissene er jeg enig i de retningslinjene som lederen her trakk opp.

REIDAR JOHANSEN (SV): Jeg er enig i mange av de innspill som er kommet her fra komiteens øvrige medlemmer, men jeg vil bare tilføye følgende - jeg håper å få en bekreftelse på det: Fordi vi ikke har fått papirene, ikke fått mulighet til å sette oss inn i det som blir luftet senere, vil vi da få mulighet til å komme tilbake til det i et senere møte i dette organet?

KOMITEENS LEIAR (A): Ja. For min egen del vil eg berre understreke det eg sa til å begynne med, at det er også intensjonen med dette, men på grunn av ein lengre debatt som har gått utanfor dette huset, har vi eit behov for å kome i gang med orienteringa mellom

(GSR)

departement og storting, og har valt å setje i gang på denne måten for å få ei orientering, men det er eit utgangspunkt for oss at ein skal ha høve til å kome tilbake.

Etter denne runden frå komiteen si side vil eg også ønskje handelsministeren velkommen. Men eg vil også, dersom det er ønskeleg, opne opp for ein kommentar til dette generelle spørsmålet før vi går over til dagsordenen.

MARIT ARNSTAD (SP): La meg få ta en formell ting først. Jeg har oppfattet dette som utenrikskomiteen, supplert med konsultasjonsorganet for EØS-saker, og da lurar jeg på - rent formelt - om sekretæren i EØS-delegasjonen er plassert riktig, om det ikke skal være en annen plassering ved bordet.

KOMITEENS LEIAR (A): Eg har nettopp fått post om det spørsmålet over bordet her. Det er ein riktig observasjon.

ANNE ENGER LAHNSTEIN (SP): Jeg synes det er mye bedre å sitte her. Men jeg synes på en måte at vi ikke bør overse det, hvis det er sånn at man har konstituert denne komiteen uten at jeg har forstått dette. Jeg mener dette er utenrikskomiteen, supplert med EØS-representanter.

KOMITEENS LEIAR (A): Det er ei heilt riktig forståing. Det er sekretæren i utanrikskomiteen som eigentleg skal ta dette.

MARIT ARNSTAD (SP): Det gjelder bare det rent formelle her.

KOMITEENS LEIAR (A): Vi tok den praktiske varianten til å begynne med og reknar med at dette kan rettast opp.

EINAR STEENSNÆS (KRF): Bare for ordens skyld: Jeg har også stilt det samme spørsmålet om jeg er galt plassert.

KOMITEENS LEIAR (A): Då gir eg ordet til handelsministeren.

(SL)

STATSRÅD GRETE KNUDSEN: Jeg vil få takke for at jeg fikk lov til å komme. Fra vår side er dette møtet ment å være et møte der vi forsøker å legge opp hvordan vi skal samarbeide. Samtidig vil jeg gjøre rede for en del av de sakene som kommer. Jeg legger igjen en rede-gjørelse for alle de sakene som kommer. Noen er enkle, men noen kan bli problematiske, og de nevner jeg i denne gjennomgangen. Regjeringen forventer ikke på noen måte at noen kommer med forpliktende tilbakemeldinger i denne sammenheng. Det skal være et møte i EØS-komiteen den 12. desember, men de sakene det da dreier seg om, er tekniske saker som knapt er forskriftssaker, så det er ikke områder som vi på noen måte kommer til å bry Stortingets organer med. Det vil gjelde de områdene som både er problematiske for oss og der vi vet at det er ulikt syn - der vil det være viktig at vi både har Stortinget med oss, og selvfølgelig følger det som ligger i vår norske lovgivning.

Da går jeg til en liten gjennomgang. Jeg vil legge igjen en oversikt over hele beslutningsprosessen i EØS, for den kan jo være litt interessant akkurat nå i disse dager - kanskje man vil gå en liten runde om det i de enkelte partigruppene også, og se hvilke arbeidsgrupper vi har i EØS, og som Regjeringen ser det som viktig at vi opprettholder. Spesielt dreier det seg om arbeidsgruppene på ekspertnivå, alt dette arbeidet som pågår i forberedelsesfasene til direktiver. Det er der vi er invitert til å være med i en forberedelsessituasjon, og virkelig kan være med og legge våre maler helt fra starten. Her har vi fått noen signaler om at EU ser det som ønskelig å redusere. Det ønsker ikke vi.

Når det gjelder de sakene som har vært oppe etter at EØS-avtalen trådte i kraft, har EØS-komiteen fattet vedtak i 29 saker. Jeg deler i dag ut en oversikt over alle vedtakene, inklusiv de som er vedtatt siden den forrige oversikten ble sendt til dere. Grunnen til at man ikke har fattet flere vedtak, er at det har vært uenighet internt mellom EUs råd og EU-parlamentet om hvilke interne prosedyrer man skal følge i EØS-sakene. Dette har man nå løst, og det betyr at det vil komme flere vedtak i tiden som kommer.

Jeg nevnte at neste møte i EØS-komiteen vil være den 12. desember. Der er det 14 saker som skal vedtas. Men det er saker av helt teknisk karakter, som f.eks. koblingsanordninger for motorkjøretøyer - bare for å forklare ett område som vil tas opp der. Det neste møte i EØS-komiteen vil finne sted den 27. januar, og deretter vil man holde møter siste fredag i hver måned. Jeg håper at vi da i forkant av disse møtene kan legge inn møter, hvis det er mulig, med konsultasjonsorganet her. Problemet er at dagsorden og hvilke

(SL)

saker som skal opp, . noen av dem iallfall kan komme i siste liten, men jeg håper vi kan legge opp til et møte med konsultasjonsorganet i god tid på forhånd, og så får vi heller ta det som kommer helt i siste nikket, som en ekstrasak.

Hvis det er noen i komiteen som ønsker ytterligere bakgrunnsstoff for de sakene som ligger i heftet her, vil vi gjerne sende det skriftlig, eller jeg kan komme igjen og redegjøre for det. Ut fra det som er kommet frem her, er det naturlig at tilleggsstoff går til komiteen, selv om det er enkeltmedlemmer som ber om det, slik at alle er kjent med diskusjonen som pågår.

De aller fleste av de sakene som er vedtatt, og som nå ligger som forslag, er uproblematisk for Norge. Noen av dem representerer store forbedringer for oss. Jeg skal komme tilbake til noen av dem som er vanskelige. Men først skal jeg ta noen som er positive. Det er et direktiv som vil bringe endringer når det gjelder innhold av nikkel i smykker, øreringer, klokker og briller, noe som vi synes er positivt i og med at vi ser at det har vært en økning av nikkelallergi.

Noe annet som kommer, er et direktiv som dreier seg om arbeidstakeres rett til hvileperioder, herunder en ukentlig hviletid på minimum 24 timer sammenhengende med tillegg av 11 timer daglig hviletid. Dette betyr at vi må endre noe på arbeidsmiljøloven her hos oss.

Et annet direktiv dreier seg om unge arbeidstakere. Dette direktivet inneholder krav til vern av barn og unge under 18 år som deltar i arbeidslivet. Dette vil også kreve en del tilpasninger i norsk lovgivning.

Så kommer det et direktivforslag om europeisk samarbeidsutvalg, eller prosedyrer for informasjon og uttalerett i flernasjonale selskaper og konserner, det såkalte konsernfaglige samarbeid. Dette direktivet skal sikre at arbeidstakere i flernasjonale selskaper blir informert på områder som er av generell interesse for arbeidstakere, eller som spesifikt gjelder selskapets og konsernets aktiviteter eller fremtidige aktiviteter. Forslaget forutsetter at det etableres et europeisk samarbeidsutvalg i alle flernasjonale selskaper og konserner, eller når det fra arbeidstakerne spesielt anmodes om dette. Dette gjelder selskaper og konserner med minst 1000 ansatte. Dette direktivet vil trolig medføre krav om lovendringer både i arbeidsmiljøloven og i aksjelovens medbestemmelseskapittel. Men det vurderes som uproblematisk for oss.

(SL)

Jeg skal så gå inn på en del av de områdene som kanskje ligger i løypen i løpet av et halvår - jeg kan ikke antyde noe mer, men det er slikt som man ser kanskje kan komme. Det er først tre rettsakter innen immateriell rett som berører forholdet til Grunnlovens § 93. Det gjelder en forordning om varemerker, en forordning om varemønstre og om planteforedlerrett. Her er det et spørsmål om å gi kompetanse til et varemerkekontor i EU, eventuelt til EUs domstol dersom vedtak av varemerkekontoret påklages. Da vi hadde drøftingen om EØS-avtalen, St.prp. nr. 100, tok vi det standpunkt at det for oss ikke er juridisk grunnlag for å overføre kompetanse til et organ vi ikke er medlem av. Derfor kan det være et alternativ at EFTA-pilaren, selv om den nå er liten, lager et tilsvarende organ på vår side. Men også der, ved at det opprettes noe nytt, må vi se det i lys av § 93. En annen side som vi prøver å arbeide oss frem etter, er å trekke dette ut av EØS, at det ikke skal angå EØS-samarbeidet og avtalen, men at vi prøver å få en ordning på bilateral måte - bare for å ha nevnt dette problemkomplekset.

Et annet problemområde som også har vært diskutert mange ganger i Stortinget, er det såkalte patentdirektivet, et forslag til direktiv vedrørende rettslig vern av bioteknologiske oppfinnelser. Dette direktivutkastet fastslår bl.a. at planter og dyr og fremgangsmåter til fremstilling av planter og dyr kan patenteres. Direktivteksten, slik den nå ligger, er - slik vi ser det - i strid med de prinsippene for patentering på bioteknologiområdet som er lagt til grunn både i St.meld. nr. 8 og nr. 36 for 1990-91 og i den innstilling og det som Stortinget uttalte. Myndighetenes målsettinger ble den gang definert slik at bioteknologiske oppfinnelser i utgangspunktet skal være patentbare, men at det ikke bør åpnes adgang til patentering av dyr og planter eller fremgangsmåter for å fremstille dyr og planter. Nå er det stor uenighet om dette internt i EU, og det har vært lagt opp til et arbeid i forlikskomiteen der de prøver å komme frem til enighet om et felles forslag. Der var det nettopp et møte i slutten av november. Der kom de ikke til enighet. Det betyr at dette kanskje ikke kommer opp før i midten av neste år. Men her er iallfall et område som vi må gå inn i sammen. Norske myndigheter har gjort helt klart vårt synspunkt.

Et annet område som vi fra norsk side har vært opptatt av - det kan hende det ikke blir et problem, men vi vet ikke det ennå - er et forslag til direktiv om lønns- og arbeidsvilkår ved utstasjonering av arbeidstakere, altså når arbeidstakere oppholder seg i et annet land. Der har vi vært opptatt av at det er de nasjonale ordningene som skal gjelde fra dag én. Her er det nå i gang et arbeid fra det tyske formannskapet, et kompromissforslag som imøtekommer

(KML)

vårt syn. Men dette er ikke ferdig, slik at det vet vi ikke noe om ennå.

På det veterinære og plantesanitære område foreligger det også et kommisjonsvedtak av 20. mai, om redusert hyppighet av fysisk grensek kontroll av animalske produkter fra tredjeland. Det betyr i praksis økt grensek kontroll for oss til EU, og det betyr også at vi har noe å gjøre på dette området.

Sist vil jeg nevne et direktiv som har vært mye omtalt, det såkalte konsesjonsdirektivet, som gjelder tildeling og bruk av lisenser for leting etter og utvinning av petroleum. Dette direktivet inneholder en del bestemmelser om petroleumsvirksomheten som vi ved å akseptere direktivet i EØS må rette oss etter - altså hvis vi aksepterer det. Dette synes å komme første halvår neste år. Det er imidlertid klart at her er det stor usikkerhet om å få dette direktivet inn i EØS, men det er også forhold som vi må komme tilbake til.

(KML)

KOMITEENS LEIAR (A): Det er ting som tyder på at det er behov for ytterlegare konsultasjonar om desse sakene etter denne gjennomgangen. Lat meg, før vi opnar for eventuelle spørsmål, slå fast det som vi starta med, at i denne gjennomgangen er det snakk om foreløpige synspunkt, og at vi vil kome tilbake med ytterlegare rådføring og eventuelt også korrespondanse undervegs, og i neste konsultasjon med skriftleg materiale. Eg vil be om at også dei kurante sakslistene til EØS-komiteen blir sende over til vurdering, og at det eventuelt blir eit skjønn i komiteen om sakene skal tas opp, men at ein naturlegvis konsentrerer seg om dei større sakene her.

MARIT ARNSTAD (SP): Jeg kan vel konstatere som lederen at det her ligger saker som ganske sikkert vil være av politisk interesse, og at det er ganske store saker som ligger i løypa framover, kanskje særlig det spørsmålet som ble nevnt av statsråden som berører Grunnlovens § 93. Det er et spørsmål om en utvidelse av den kompetanseoverføring vi allerede har gitt i EØS-avtalen, så det er et spørsmål som det blir viktig å komme tilbake til.

Jeg har lyst til å spørre litt når det gjelder et par direktiver som ikke ble nevnt, bare for å høre litt om hvordan det ligger an tidsmessig. Det ene gjelder de signalene som er kommet når det gjelder oppløsning av telemonopol, hvor langt i behandlingen i EU er det kommet? Det andre gjelder fastsettingen av listene over de enkelte tilsettingsstoffene. Hvor langt har det direktivet kommet i EU-systemet?

KACI KULLMANN FIVE (H): Etter å ha hørt denne redegjørelsen har jeg ikke innsigelser mot at vi har et møte, fordi jeg klart forstår at statsråden ikke venter seg noe tilbakespill på de mange viktige sakene som her var nevnt - dels dette spørsmålet som knytter seg til Grunnlovens § 93, og også andre svært viktige og vanskelige saker. Jeg skal derfor ikke kommentere de spørsmålene, for det kommer vi tilbake til. Jeg har ingen innvendinger mot at man håndterer det kommende EØS-møte på den måten statsråden her har valgt å gjøre når det altså er saker av denne karakter, men er selvfølgelig enig i den presiseringen komitelederen hadde, at det vil være nyttig og rimelig at vi får sakslisten over, slik at vi er kjent med hvilke saker som skal opp. Man kan kanskje da unngå problemer ved det om det dukker opp ting som kan se ut som om de er store, uten at de egentlig er det.

(KML)

REIDAR JOHANSEN (SV): Det første spørsmålet mitt går på tidsperspektivet, når vi må komme tilbake med materiell. Det andre gjelder det som skjedde i Brussel i oktober angående de rapportene som også berører telekommunikasjoner. Hvor langt er arbeidet kommet i forhold til de rapportene? Hvor ligger de rapportene i systemet nå?

KJELL MAGNE BONDEVIK (KRF): Jeg betrakter dette som en rent foreløpig orientering. Jeg er enig med lederen i at det bør bli en fast rutine at sakskartet for møtene i EØS-komiteen tilstilles oss. Selv om det av departementet blir vurdert å være rent tekniske ting, som nå i det første møtet, er det greit likevel for oss å være orientert, og da har vi, jeg holdt på å si en appellmulighet gjennom å be om en redegjørelse, hvis en har mistanke om at her kan det likevel være noe interessant. Det synes jeg burde kunne være en rutine.

Ellers er det klart av denne foreløpige redegjørelsen når det gjelder saker som kommer senere, at her er det en blanding av viktige og mindre viktige ting. Det sier seg selv at patentdirektivet vil være usedvanlig viktig og sensitivt, og jeg vil oppfordre Regjeringen til å framføre med tyngde de norske synspunkter her, som så langt er i strid med det som foreligger av utkast, så vidt jeg skjønner.

Når det gjelder den saken som kan berøre Grunnlovens § 93, er det vel i og for seg ikke det at den er noe viktigere enn de andre, men det er det faktum at det er snakk om å opprette et organ med overføring av kompetanse. Jeg forstår det slik at dette vil være et så faglig preget område at det derfor ikke er så aktuelt å overføre kompetansen til overvåkingsorganet, for da hadde det ikke vært overført til noe nytt organ, men at det er snakk om i tilfelle å opprette et eget organ. Å overføre til et EU-kontor har vi ikke adgang til i henhold til Grunnlovens § 93, så det må da enten bli et EØS-organ/kontor, eller om en kan finne en bilateral ordning. Det er ikke mulig for oss å ha noen klar formening i dag om hva som vil være det mest hensiktsmessige. Det kommer litt an på hvordan EU vil vurdere EØS-organet som måtte bli opprettet, så jeg har en åpen holdning til på hvilken måte en gjør dette. Men hvis det er et veldig sterkt preget faglig område, som jeg fikk et visst inntrykk av ut fra de stikkordene som ble gitt, kan det hende at det kan være like greit hvis en får forståelse for en bilateral ordning, med de få land det tross alt vil dreie seg om i denne omgang.

(EK)

ANNE ENGER LAHNSTEIN (SP): Bare for å supplere Marit Arnstad litt på det siste Bondevik var inne på: Jeg vil minne litt om historien. I det ligger også et ganske klart politisk signal, fordi jeg mener å huske at det i forbindelse med EØS-avtalen i forrige periode var en diskusjon om kompetanseoverføring til EU-kommisjonen. Vi - SV og Senterpartiet - tok opp forslag om at man skulle utrede om dette var i tråd med Grunnlovens bestemmelser, og om det faktisk var mulig å gjennomføre den kompetanseoverføringen som man gjorde i EØS. Så vidt jeg husker, gikk det på kommisjonens rett til å gjøre vedtak som går direkte på bedrifter i Norge ...

STATSRÅD GRETE KNUDSEN: - multinasjonale, de som det er flere av i EU-land.

ANNE ENGER LAHNSTEIN (SP): Ja. Vi tok opp det spørsmålet og bad om en utredning av dette i forhold til Grunnlovens § 93, og vi argumenterte med at det kunne være i strid med hele Grunnlovens § 93 fordi vi ikke satt i EU-kommisjonen. Det ble avvist av stortingsflertallet den gangen.

Når jeg nevner dette nå, er det fordi vi har den samme oppfatningen nå som da, og etter stortingsvalget er det kanskje også et mer interessant signal at vi ikke vil overføre myndighet til organer vi ikke er med i.

KOMITEENS LEIAR (A): Ingen fleire på denne runden?

Ikkje for å leggje opp til ein ny debatt, men i forhold til nokre av kommentarane minner eg om at vi nettopp har bestemt at den norske regjering ikkje er med som ein del av rådets alminnelige saksbehandling i EU, og at det dermed ikkje er den type fullmakt vi sender med Regjeringa når den drar til rådsmøtet.

ANNE ENGER LAHNSTEIN (SP): Jeg tror jeg må føye til en ting til fra min side. Jeg sa at vi ikke ville overføre myndighet til organer hvor vi ikke er med. Men vi vil heller ikke overføre myndighet til organer der vi er med. Vi vil altså ikke bruke Grunnlovens § 93 i EØS-sammenheng.

(EK)

STATSRÅD GRETE KNUDSEN: Først til Arnstad når det gjelder Televerket. På den politiske siden har det i første omgang også vært resolusjoner og anbefalinger. Men det som ellers har ligget til grunn, og det var også det Johansen spurte om, er det arbeidet som har pågått når det gjelder teletjenester og infrastrukturtenester, og det har en regnet med er aktuelt i 1998. Arbeidet går altså sin gang, men det ligger langt frem i forhold til det vi drøfter på vårt område. Nasjonalt regelverk som sikrer landsdekkende tjenester, skal altså være på plass 1. januar 1998. Det er det man har gjort vedtak om.

Arnstad spurte også om tilsettingsstoffene. Den saken er til vurdering, men den skal ikke behandles før juni 1995 - det er vedtatt i EU.

Jeg er helt enig med Kjell Magne Bondevik i at så snart vi får oversikt over hvilken dagsorden man skal ha i EØS-komiteen, må det gå til denne komiteen. Akkurat det må fast innarbeides som en rutine.

Så noen kommentarer når det gjelder overføring av kompetanse. Det vi har lagt oss på, er at vi vil prøve å få en ordning på det bilaterale plan hvis det er mulig, men jeg nevner i hvert fall de mulighetene som har vært antydnet. Dette er en sak som vi sikkert vil komme tilbake til mange ganger.

Lahnstein nevnte den delen av EØS-avtalen som går på kompetanseoverføring. Det var et område der EU og EFTA-siden hadde sammenfallende interesser fordi det dreide seg om bedrifter som er i flere av landene. Men i den situasjonen som vi er kommet i nå, er det også fra enkelte tatt opp at kanskje trenger ikke EFTA-siden å ha verken sitt eget overvåkingssystem eller domstol, man kunne i grunnen gi alt over til kommisjonen fordi vi ble så små. Dette er noe av det vi avviser i tråd med det Lahnstein nevnte, at man ikke kan overlate en slik kompetanse i forhold til å overvåke oss til et organ vi ikke er medlem av.

REIDAR JOHANSEN (SV): Jeg har to spørsmål - begge er en oppfølging av det jeg tok opp i stad.

Jeg skulle gjerne ha hørt statsrådets kommentarer til den rapporten som EØS-parlamentarikerforsamlingen vedtok i oktober, som går bl.a. på telekommunikasjoner. Hvor forpliktende er den for oss?

(EK)

Det andre spørsmålet gikk på - det er mulig jeg uttrykte meg upresist - planlegging av arbeidet. Kan man gi noen antydning om når vi vil få det skriftlige materialet på de direktivene som er betydelig omstridt her?

STATSRÅD GRETE KNUDSEN: Vi overlater det til komiteen her i dag.

REIDAR JOHANSEN (SV): Kan man antyde et tidsperspektiv for når vi kommer tilbake til det i denne komiteen?

KOMITEENS LEIAR (A): Det blir opp til komiteen å avgjere.

ANNE ENGER LAHNSTEIN (SP): Bare for at det ikke skal oppstå noen misforståelse: En ting er at vi mener at vi ikke har mulighet etter Grunnloven til å overlate myndighet til organer hvor vi ikke er med. Det er etter vårt syn i strid med Grunnloven. Men i tillegg kommer altså at Senterpartiet ikke vil ha overføring av myndighet til organer hvor vi er med heller, hvis dette organet har overnasjonal myndighet og har direkte virkning på personer og bedrifter. Bare så det ikke blir noen misforståelser i det videre arbeid.

KACI KULLMANN FIVE (H): Dette har vi skjønt!

KOMITEENS LEIAR (A): Det er ført til boks!

STATSRÅD GRETE KNUDSEN: Tilbake til det Johansen tok opp: Vi får finne ut når de forskjellige områdene ligger an til å bli behandlet, og skal da helt klart, også ut fra det vi har sagt, komme tilbake i god tid for å få drøftet disse vanskelige områdene. Vi er svært interessert i å få diskutert dem og få råd fra Stortinget.

(EK)

Når det gjelder Televerket, har jeg svart på det spørsmålet tidligere i forbindelse med at vi diskuterte tilleggsavtalen, at det er klart at vår politikk på det området ligger fast. Det har kommet anmodninger fra andre om å gå lenger, men vår politikk om en landsdekkende ordning og likeverdige tilbud ligger fast.

KOMITEENS LEIAR (A): Er det fleire kommentarar på dette punktet? Så er ikkje tilfellet.

Er det nokon som har nokre saker å ta opp under Eventuelt? - Det er det ikkje.

Eg vil då berre nemne eitt forhold, og det er referatet som blir produsert etter dette møtet. Inntil alle detaljar om arbeidet i denne komiteen er drøfta på alle hold, vil det bli behandla på same måten som referatet frå den utvida utanrikskomiteen i tråd med det vi sa innleiingsvis, at der vi manglar klare føringar, held vi inntil anna er sagt, på at vi har ei parallell behandling til det som er normalt i den utvida utanrikskomiteen.

Møtet slutt kl. 15.50.